

Mūsų Lietuva

Jornal Lituano «NOSSA LITUANIA»
DIRETOR RESPONSÁVEL
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO
REDATOR: MONS. P. RAGAZINSKAS
SAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES
LAIKRAŠTIS
A D R E S A S:
AV. ZELINA, 615 - C. POSTAL 4118
SÃO PAULO
ATSKIRO NUMERIO KAINA 15,00

705 (3)

SÃO PAULO — BRASIL — 1963 M. SAUSIO MĖN. — JANEIRO 19 D.

XVI METAI

Lietuvos biudžetas siekia 628 mil. rb.

Praėj metų gruodžio mėn. Maskvoje įvykusioje Sovietų Sąjungos Aukšč. Sovieto sesijoje sovietų finansų ministras V. Garbuzovas, kalbėdamas apie valstybės biudžetą, paminėjo ir paskirų sąjunginių respublikų valstybinius biudžetus. Visų 15 kos respublikų (čia įeina ir Rusijos Federacijos resp.) biudžetai nustatyti 47,3 milijardo rubl. Palyginti su 1962 metais jie padidinti 2,5 milijardo rb arba 5,5%. Didžiausias biudžetas nustatytas Rusijos Fed. Respublikas 27.808 mil. rb. Lietuvai paskirtas biudžetas siekia 628 milijonus rb. Pagal sumos dydį, jam tenka aštuntoji vieta, po Azerbaidžano respublikos (759 mil.) ir prieš Latviją (523 mil.) ir Armėniją (471 mil.). Mažiausias biudžetas skirtas Estijai — 350 mil. rublių.

Garbuzovas pripažino, kad sąjunginėms respublikoms skirtas didelis vaidmuo, nes jos turinčios užtikrinti finansinius išteklius, kad būtų įvykdytas 1963 m. liaudies ūkio planas. Per tuos sąjunginių respublikų biudžetus numatyta finansuoti 65% visų išlaidų liaudies ūkui vystyti ir daugiau kaip 70% visų išlaidų socialinėms kultūrinėms priemonėms. Kaip tos sąjunginės respublikos išsiųpamos mobilizuojant Sovietų valst. biudžeto pajamas įrodo, pagal Garbuzovą, pvz. tai, kad visos apyvartos mokestis ir daugiau kaip 80% visos pelno sumos gaunami iš įmonių ir organizacijų esančių sąjunginių respublikų žinioje. Tad, esą, ypač turinti padidėti ir visų respublikų atsakomybė (.. ir jų koloniali nis išnaudojimas — E).

Rajonai Lietuvoje su centrais

Lietuvos Aukšč. Sovieto gruodžio 8 d. įsakų panaikinus eilę rajonų ir nustatius 41 rajoną, šiuo metu Lietuvoje yra tokie rajonai: Alytaus, Anykščių, Biržų, Bišiškių, Ignalinos, Joniškio, Jurbarko, Kaišiadorių, Kapsuko, Kauno, Kėdainių, Kelmės, Klaipėdos, Kretingos, Kupiškio, Lazdijų, Mažeikių, Molėtų, Pakruojo, Panevėžio, Pasvalio, Plungės, Prienų, Radviliškio, Raseinių,

Rokiškio, Skuodo, Šakių, Šiaulių, Silalės, Šilutės, Švenčionių, Tauragės, Telšių, Trakų, Ukmergės, Utenos, Varėnos, Vilkaviškio, Vilniaus ir Zarasų Panaikintieji rajonai: Akmenės, Ariogalos, Jiezno, Jonavos, Kalvarijos, Nemenčinės, Pagėgių, Ramygalos, Rietavo, Skaudvilės, Šalčininkų, Širvintų, Užvenčio, Varnių ir Vievio.

— Baltų Draugija Vokietijoje gruodžio 6-9 d.d. Friburgo mieste surengė didesnę grafikos parodą. Pirmas parodos skyrius «Pabaltijo žemėlapis ir miestų vaizdai iš penkių šimtmečių» apėmė originalines graviūras, medžio raižinius ir litografijas nuo XVI amžiaus iki mūsų dienų. Pažymėtini: latvių kostiuminių graviūrų grupė iš XVI ir XVII amžių, eilė naujai atrastų Rygos, Talino, Narvos ir Mintaus jos vaizdinių raižinių. Aktualus Gambijos — buv. Kuršo kunigaikštystės kolonijos — žemėlapis iš XVIII amž. ir Ištambule rastas retas didelis karikatūrinis žemėlapis vaizduojas Europą Rusijos caro vergijoje (1899 m.) Žūrovus stebino visų trijų Pabaltijo nepriklausomųjų valstybių generaliųjų štabų žemėlapių pa- vyzdžiai, kalbų ir Mažosios Lietuvos dokumentiniai žemėlapiai. Ekspozatai atrinkti iš Baltų Centrinės Bibliotekos

Münchene fondų. «LIETUVIŲ GRAFIKA» pavadintas antrasis parodos skyrius eksponavo lietuvių grafikų išėivių kūrybos 53 darbus, Lietuvoje subrendusių nesnės kartos grafikų buvo išstatyta: Augiaus 7 medžio raižiniai, Dargio 4 spalvoti medžio raižiniai, Jonyno 1 litografija ir pašto ženklai, Pe travičiaus 9 medžio bei lino raižiniai, Rato 6 medžio raižiniai, Valiaus 2 spalvotos litografijos. Iš jaunesniųjų, jau užsienyje išaugusių eksponuota: Mikšio 11 lino raižinių, Prano 2 ofortai, Viesulo 6 litografijos ir virkaus 5 litografijos. Parodai išspausdintas specialus prospektas «Lietuvių grafika», nušviečias lietuvių grafikos istoriją, kuriai priminti parodoje eksponuota taip pat kelios lietuviškų raižinių iš XVI-XIX amžių padintos nuotraukos, jų tarpe Marburge atrastos seniausios graviūros su lietuvišku įra-

šu. Plačiai ir šiltai abu parodos skyrius aprašė Freiburge išėina laikraščiai «Badische Zeitung» ir «AZ Freiburger Rundschau». Parodą numatoma kartoti kituose Vokietijos miestuose, visų pirma Ulme.

— Pasibaigus finansiniams metams, Lietuvių Namų Akc. B. vė Londone paskelbė savo apyskaitą. Iš jos matyti, kad per pastaruosius metus bendrovė padarė didelę pažangą. 1961-62 metai baigti su 2670 svarų sterlingų gryno pelno.

— Buenos Aires mieste veikianti lietuvių «Laiko» spaustuvė paminėjo savo veiklos dešimtmetį. Minėjimo metu kalbėjo «Laiko» administr. P. Gudelevičius, kun St. Saplis, ALB Tarybos pirm. l. Padvalskis, ALB Centro Vald. pirm. Ant. Balčiūnas, Argentinos Liet. Organizacijų S. gos pirm. J. Čikštas, «Arg. Liet. Bal. o» leidėjas P. Ožinskas, Lietuvių Susivienijimo Argentinoje pirm. J. Stalioraitis ir kt. Minėje programoje dalyvavo šv. Cecilijos choras, vad muz. Vacl. Rymavičiui. Buvo surengta «Laiko» spaustuvės ir leidyklos leidinių parodėlė.

— Australijoje, Sidnėjuje, leidžiamas lietuvių savaitraštis «Mūsų Pastogė» savo 49-50 nr. paskyrė Sidnėjaus lietuvių gyvenimui, veiklai nušviesti. Numerytoji veikla daugiau pavaizduota gausiomis nuotraukomis. Paskelbti K. Bradūno, H. Radausko eilėrašėiai, įvairūs skyriai liečia: vi suomenės tarnybą (iv. organizacijų valdybos), veiklą meno srityje (dainų, šokių dailininkai ir kt.), sporto klubą «Kovas», Sydney Lietuvių klubą «Lietuvių Namai», lietuvių veiklą savišalpos, prekybos ir kt. srityse.

— Gubernatorius CARVALHO PINTO spaudos atstovams pareiškė, kad savo įpėdiniui, išrinktam gubernatoriui Adhemar de Barros perduos estadą, ypač išdą gerame stovyje. Ateinančiais metais numatyta daugiau pajamų negu išlaidų.

Žurnalistų paklaustas dėl jo kvietimo į finansų ministrą, atsakė, kad buvo kviettas. Ar užims tvarkyti finansų ministeriją, tai čia priklauso nuo respublikos prezidento.

Finansų ministeriui, kuris norėtų pakelti pinigų vertę ir krašto ekonominį gyvenimą, atstatyti turi būti duota pilna laisvė šioje srityje. Visos įstaigos surištos su finansų mi-

nisterija, turėtų vykdyti ministerio planus. Su finansų ministerija turėtų bendradarbiauti, derinti planus, darbo ministerija. Finansų atstatymui didelės reikšmės turi užsienio reikalų ministerijos veidama politika, nes Brazilijai yra reikalingi svetimi kapitalai. O tų kapitalų investavimas priklauso nuo užsienio reikalų ministerijos. Joks kraštas neikiš savo pinigų Brazilijon, jei jos politika links Kubos ar Maskvos linkui. Brutalus kaikiuriuose estaduose svetimų kompanijų nusaviimas, paskutiniaisiais metais sulaimė svetimo kapitalo plaukimą Brazilijon.

Yra tikra, kad gubernatorius be čia minėtų sąlygų, nesutiks užimti finansų ministerijos. O tas reikalingas sąlygas sudaryti gali respublikos prezidentas.

KRUŠČIOVAS BERLYNE.

Kruščiovas per Varšuvą atvyko į rytinį Berlyną, į Rytų Vokietijos komunistų partijos kongresą. Kaip paprastai, komunistų kongresuose daugiau sia vietos užima kilometrines lyderių kalbos, kurios nebūna diskutuojamos. Šiame kongrese rytinės Vokietijos komunistų lyderis pasakė net šešias valandas trukusią kalbą, kuri praėjo be didesnio atgarsio užsienyje. Gi Kruščiovas kalbėjo tik pusterčios valandos. Jis savo kalboje palietė, nes negalėjo išvengti, santykiai su vadinaamais stalinistais, Kubos klausimas ir Berlyno likimas.

Kai dėl santykių su Kinijos ir Albanijos komunistais, jis gynė savo užimtą, taikaus su gyvenimo poziciją. Girdi, Amerika turinti tiek tūkstančių atominų bombų, kad karo atveju ir pati komunistinė Kinija būtų pelenais paversta.

Kai dėl Kubos, tai Kruščiovas išgelbėjęs iš pavojaus pasaulinę taiką ir įrodęs, kad nori taikaus sugyvenimo su visais kraštais.

Berlyno klausimu pakartoj, yra reikalo sudaryti taikos sutartį ir Berlyną, vakarinį, perleisti Jungtinių Tautų Organizacijai globoti, atitraukiant iš jo JAV, Prancūzijos ir Anglijos ginkluotą pajėgas. Tačiau kalbėjo tik bendrai, nes tatydamas jokių griežtų, su nustatyta data, reikalavimų. Kiniečiai buvo siūlę suaukti pasaulinį komunistų kongresą tarpusavio ginčams išspręsti. Tačiau pasiūlymas nerado pritarimo, nes momentas yra nepatogus.

ŠIO «M.L.» NR. LEIDĖJA SVARA BALYS TUBELIS IR JO DRAUGAS J. L.

B. Tubelis gimė 1911 m. spalio 7 d., Bimbų kaime, prie Panemunėlio stoties.

Nors Lietuvoje B. T. tėvai nelengvai vertėsi, bet ryžosi sūnų leisti į mokslus. Baigęs skapiškio vidurinę mokyklą (progimnaziją), Rokiškyje stojo į gimnaziją. Bet jos nebaigė, nes 1929 m. gruodžio mėn. Brazilijon išvyko. São Paulo susipažino su Vince Bieliūnaitė, kilusia iš Panemunėlio valsčiaus, Joneliškių kaimo ir 1931 m. spalio mėn. 20 d. sukūrė lietuvišką šeimos židinį, išaugino gražiai išauklėtą šeimynėlę. Vyresnysis sūnus Vincas yra advokatas. Antras sūnus Antanas, prie Makenzie universiteto baigė matininkų mokyklą. Ir šiais metais baigs inžinieriaus agronomo mašinų mechanikos skyrių Piracicabos mieste «Escola de Luiz Queiroz» universitete. Kadangi studentas Antanas yra pirmaujantis savo gabumais mokinys, tai jis eina mokytojo (suplente) pareigas.

Dukrelė Rožytė lanko «Liceu Eduardo Prado», chemijos skyrių.

Tubelių šeima yra tikras lietuviškumo židiny. Skaito ir remia lietuvišką spaudą, dalyvauja lietuviškose organizacijose, yra plačiai pažįstami lietuviškoj visuomenėj.

Tubeliai gyvena Moinho Velho, Rua Abauna, 188. B. Tubelis turi batų dirbtuvę su krautuvę batų ir drabužių toj pačioj gatvėj nr. 196-200.

Mielam spaudos prieteliui, rėmėjui, moderniškam knygnešiu ir jo draugui J. L. už šio «M.L.» išleidimą tariame nuoširdų lietuvišką ačiū.

«M.L.» Administracija.

— VAKARŲ EUROPOJE yra nepasitenkinimo De Gaulle vedama politika, ypač kas liečia Anglijos priėmimą į Bendrą Europos rinką. De Gaulle laimėjęs Prancūzijoje savo valią nori primesti ir kitiems kraštams. Prieš jo norą domi noti Vakarų Europos politiką, kyla reakcija kituose kraštuose.

— Italijos ministeris pirminkas FANFANI yra nuvykęs Amerikon tartis su prez. Kennedy. Žiniomis iš Vašingtono, prez. Kennedy dar šiais metais žadėjęs Italiją aplankyti.

Susirūpinta Ušnimis Lietuviško Jaunimo Tarpe

Jaunimas kaltinamas — jis nesugebąs teisingai įvertinti tikrovės

Lietuvoje pakilęs susirūpinimas dėl jaunimo. Jei spęsti iš laikraščiuose skelbiamų laiškų, diskusinių straipsnių, tai bolševikinio režimo sąlygose išaugęs jaunimas kai kuriais požiūriais nėra toks, kokį vaizduoja komunistiniai agitatoriai. Vilniaus «Tiesoje» šio jaunimo, jo elgsenos, politinių klausimais iškilę kelių asmenų ginčai. Pirmasis susirūpinimo ženklą savo laiške partiniam dienraščiui iškėlė M. Kilčiauskas («Tiesa», 244 nr.). Jo nuomone, «mes augom ponų ujami, kunigų mulkinami», o dabar, girdi, jauni mui viskas prieinama, tačiau jis negalįs pasigirti nei sąžiningumu, mandagumu, o po švenčių girtų jaunuolių esančios pilnos pakampės, primė tyta sudaužytų butelių...

Tame pačiame laikraštyje atsiliepė komjaunimo CK mokytė sk. vedėjo pavad. A. Markevičius ir mok. S. Sveikys (283 nr.). Pirmasis jų nesivaržydamas pateikė jaunimo heroizmo pavyzdžius (girdi, juk jis įsisavina plėšinius Kazachstane, dirba kolchozuose), o antrasis Markevičių laiko optimistu ir teigia, kad lie tuviškame atžalyne vis dėlto veisiasi ir dilgelės ir usnys.

Būdingas Skeivio teiginys — kad dabartinė Lietuvos jaunomenė nesugebanti teisingai įvertinti tikrovės, kurioje gyvena. Kitais žodžiais, tam jaunimui vargiai suprantami komunistiniai reikalavimai ir pati bolševikinė tikrovė. Ar čia jaunimas kaltas? Aiškiai ne, nes ir mok. Skeivys pripažįsta: mes (suprask, vyresnieji ar komunistinės tikrovės aiškintojai — E) per daug tam jaunimui kalbėjome apie Donbaso herojus, apie nemarius Marytės Melnikaitės žyg darbus, ir, jo teigimu, vėliau tyrinėti savo apylinkės

«revoliucinę praeitį» ir į tokius tyrinėjimus įtrauktini net ir turistai ar kraštotyriminkai. Čia kils klausimas — ar vietos, apylinkės komunistas, jo žygiai jaunimui įdomesni už Lietuvos «didvyrę» Melnikaitę ar ukrainiečių herojus?

O pats gi jaunimas, matyt, elgiasi netinkamai, jei jo veiksmai ir mok. Skeiviui krenta į akis. Žinoma, mokytojas tikisi, kad mokykla gal prisidės tinkamiau auklėti jaunimą. Tačiau ir čia pilna visokių klaidų: taigi, pedagogai esą per daug apkrauti darbu, mokyklose vis dar neatsikratoma «procentomanijos», kai dar daug kur reikia laužama, kad mokykla, tarši fabrikas, «užtikrintų aukštus darbo rodiklius».

Taip, anot Skeivio — «dieve gink», kad tas jaunimas nesustingtų, kad jis darytųsi naudingesnis visuomenei. Jau kitas klausimas, ar tai lengvai įvykdomas uždavinys, kai mokyklose, girdi, atsirandą moksleiviai ateina «iš labai užkrėstos aplinkumos ir labai pavojingi». Kas toji užkrėstoji aplinkuma ir kodėl lietuviški jaunuoliai sudarą pavojų kitiems savo draugams — nepasakoma. Tiek aišku, kad tikrovė, lietuviško jaunimo net elgesys, bet ir jo nuotikos Lietuvoje, partiniuose sluogsnuose jau kelia tam tikrą rūpestį. Priešingu atveju, jie nekalbėtų apie tikrovę, su kuria negalima nesisikaityti.

— Menas ir mokslas tautiškosios kultūros žiedas.

Ką sukuria menininkas ar mokslininkas, tai eina iš kartos į kartą, tai niekuomet nesensta, tai lieka amžina

A. Smetona

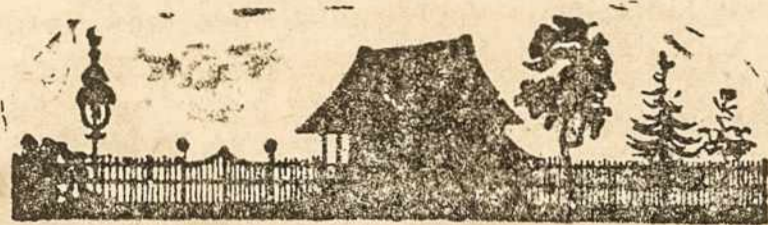
PRAEITIS

Praeities gilų miegą kas pažadint galėtų?
Kas jos dvasią atspėtų? Jai įkvėptų gyvybę?
Kas suprasti pajėgtų tamsią amžių tolybę?
Kas bent uždangos kraštą mums praskleisti mokėtų?

Jos paveikslas, kaip žaibas, kartais dvasia pagauna,
Kartais, rodosi, dvelkia stebuklingas jos kvapas;
Kartais prašneka širdžiai amžiais kerpėtas kapas
Ir svėildo krutinę ir vaidentuvę jauną.

Štai senelis į kapą žengia, drebaş ir baltas...
Man jo gaila: daug matęs, apsakyti daug gali...
Ten po pilį apleistą vėjas šūkauja šaltas:

Kas amžiais kalbėta, kad paskelbtų nors dalį!
Nemuns matė kryžiuočius, plieno ginklais apkaltus
Apie žilą senovės apsakytų jis šalį.

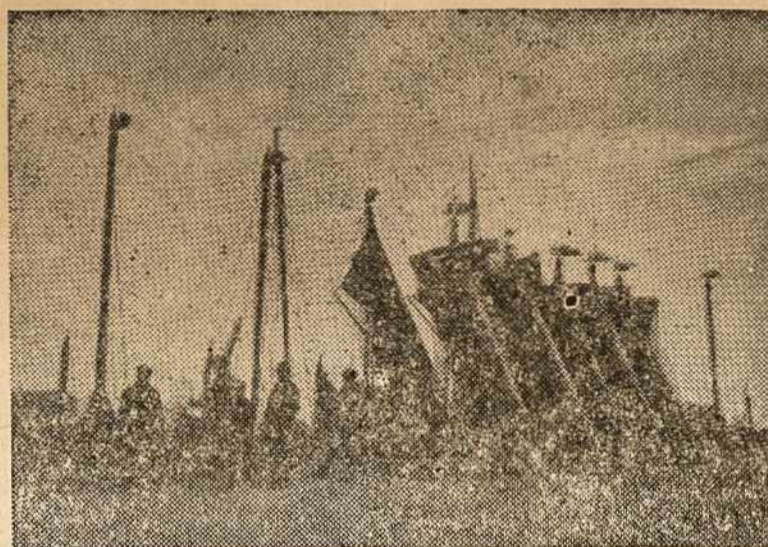

Jūs Gėdingai Kapituliavote — Kinai Uzvožė Maskvai

Pekinas Chruščiovui prikišo — skaldote stovyklą, metatės į atomines aventiūras

(Elta) Kinų komunistai gruodžio mėn. viduryje tarė atvirą žodį Maskvai ir Chruščiovą išvadino aventuristu. Tie kinai Maskvą apkaltino — tik ji esanti kalta dėl skirtumų gilinimo rytų bloke, tik ji toliau varanti kylį vad socialistinių kraštų stovykloje.

Pagal pastaruosius Vakarų komentatorių samprotavimus (pvz. H. Hamm, FAZ ir N.Z. Z. 346 nr.) Kremliuje pasireiškias blaivesnis protas, net ir jis nenorįs žmonijai pražūtingo atominio karo Tuo tarpu raudonesiems Mao komunistams Amerika, tai — «po-

Nydoj — žvejų laiveliai.

Lietuvos Ūkio Katastrofos Pradžia

(1940 - VI - 15 — 1940 - VIII - 25)

ALBERTAS TARULIS

(tąsa)

Nacionalizuotose įmonėse tvarkėsi komisari, kuriuos vėliau pakeitė daugiausia iš darbininkų parinkti direktoriai. Joms jau rugpiūčio vidury buvo pradėti nustatinėti gamybiniai planai, dėl kurių įvykdymo įmonės ėmėsi rungtyniauti (VII.19 socialistinių rungtynių pradžia dėl plano įvykdymo tarp «Neries», «Livielos» ir «Metale»). Jų gaminiai buvo pradėti skirstyti per naujai įsistatytas pramonės gaminių paskirstymo kontoras.

Esminiai pramonės pertvarkymai (Jungimas įmonių į vieną, trestų steigimas ir kt.) priklausau nebe pramonės ministerio Ch. Alperavičiaus, bet vietinės pramonės liau-

dies komisaro M. Šumausko laikotarpiui.

Vis dėlto pramonės ministerija verta poros žodžių. Pats pramonės ministeris Ch. Alperavičius, vėliau įspėjęs, kad buvusieji įmonių savininkai nesikreiptų darbo gavimo reikalui ir kad darbininkai nerinktų parašų dėl buvusiųjų savininkų palikimo įmonių vėdejais, buvo stambių įmonių: akc. b. vės «Broliai Alperavičiai» Kaune ir Pirmojo Lietuvos baltinių fabriko GeA (Gebroder Alperowitz) Kybartuose dalininku Lietuviškai kalbėjo labai silpnai, todėl ypač mėgo rusų kalbą, o raštbs rašydavo tik rusiškai.

Būdamas žydas, ir į ministeriją telkė daugiausia žydus. Rugpiūčio vidury iš 94 tarnau-

tojų 48 (51%) buvo žydai. Tačiau žydai buvo direktoriai, viršininkai, referentai, juriskonsultai, o lietuviai kurjeriai, raštininkai, sąskaitininkai (aukštesniųjų tarnautojų: žydų 70%, lietuvių 30%; žemesniųjų — žydų 10%, lietuvių 90%) Pirmieji vyriausios nacionalizacijos reikalams valdininkai: Benjaminas Romanuskas ir Tauba Maiminienė.

Ministerijoje nebuvo jokios tvarkos, iš pradžių panašu buvo į kažkokį turgų ar beprotnamį. Skyrių viršininkai, vesdavosi be jokio priėmimo tarnautojus. Pagaliau pats ministeris nebegalėjo atskirti, kas tarnautojas ir kas klientas, ir buvo priverstas VII.13 išleisti įsakymą: «Nuo š. m. rugpiūčio 13 d. ateina dirbti į ministeriją tik aukščiau išvardinti tarnautojai. Skyrių viršininkai įspėjami, kad jie neturi teisės, be ministerio sutikimo, priimti į darbą nė

vieno tarnautojo».

Kitas VIII.10 įsakymas duoda vaizdą apie ministerijoje buvusią tvarką: «Pastebėta, kad kai kurie skyrių viršininkai ir tarnautojai koridoriuose priiminėja interesantus ir atlieka visus tarnybinius reikalus. Toks tarnautojų tarnybinių pareigų atlikimas yra nepageidaujamas, nes kenkia darbo našumui, neša dezorganizaciją. Pespėju, kad klientus galima priiminti tik skyrių patalpose, bet ne koridoriuose. Apie nesilaikantį šios tvarkos tarnautojus bus daromos atitinkamos išvados».

Anekdotu atrodo, kad vieną kartą darbo ministerija gražiai pramonės ministeriopopiergalį su prierašu, kad iš atsiųstojo rašto nematyti, nei kas rašo, nei koku reikalu rašo, nei kas pasirašo! Tai negalėjo nustebinti, nes raštai labai dažnai buvo rašomi ne ant ministerijos bla-

piers tigras», jo netenka bijoti. Kinų komunistų pareiškimą paskelbė kinų kom. partija ir jų partinis laikraštis «Jenminjipao» — «Liaudies Balsas» (gruodžio 15 d. vedamasis) Kinai ne tik atpasakojo visus prieš juos nukreiptus puolimus kom. partijų suvažiavimuose Bulgarijoje, Vengrijoje, Italijoje ir Čekoslovakijoje, bet jie ir duoda atskirtų paskutiniams Chruščiovo pasisakymams. Partinis kinų laikraštis rašo, kad jie, kinai, remiasi ir toliau marksistiniai-leninistiniai pagrindais, tačiau jie randą skirtumą taktikoje imperialistinio priešpožiūriu. Jei, esą, kuris nors nekreipia dėmesio į strateginę pusę, tas priešui kapituliuoja.

Chruščiovas, kinų akyse, aiškus adventuristas, nes, girdi, jis metęsis į priešingumus, siuntęs raketas į Kubą, vėliau gi pametęs nervus, kai priešas pagrasino atomo ginklais.

Mao Chruščiovo neprikiša, kad šis atgal išsigabėjęs raketas, tačiau laiką kiada, kai Kremliaus valdovas iš viso Kubon jas pasiuntęs. Tad — įvykęs gėdingas traukimas. Tuo būdu, kinų nuomonė čia sutampa su Vakarų pažiūromis.

Žinoma, kinų Mao visai nerūpi pateisinti amerikiečius. Kinai dabar aiškiai suinteresuoti pulti Chruščiovą, sumenkinti jo padėtį rytų bloke. Juk komunistiniai pasiteisinimai jų suvažiavimuose, ilgi Chruščiovo išvedžiojimai dėl Kubos Aukšč. Sovieto posėdžiuose Maskvoje jau aiškiai liudyjo, kaip įvairių kraštų komunistus sukretusi Kubos krizė ir jos padariniai. Dabar Chruščiovas ir prieš komunistus ir prieš pasaulį vaidina «taikos angelą» ir, žinoma, įvairūs pareigūnai patenkinami, kad išvengta karo. Tačiau klausiamas: ar nebuvo galima išvengti tų gėdingų pasiteisinimų (pabaiga 3 pusl.)

ku, o ant paprastų popiergalų. Net patys klientai rašydavosi raštus. Dirbama buvo kuone 24 val per parą, bet kas būdavo dirbama naktimis, lietuviai tarnautojai nežinojo.

Tokiu organizatorium pasirodęs, Ch. Alperavičius į Lietuvos Komisarų Tarybą nebuvo paskirtas. Dėl to jis liko vietinės pramonės komisaro M. Šumausko pavaduotoju ir iš tikrųjų savo rankose turėjo didelę galią pramonės tvarkymo ir ypač jos nacionalizavimo srityje.

Pažymėtina, kad pramonės ministerija buvo viena iš pirmųjų įstaigų, kuri susilaukė «patarėjo». Juo nuo liepos pabaigos buvo paskirtas, bene «Vneštorgo» tarnautojas, armėnas ar koks kitas pietietis draugas Balockis. Matomai, pramonės buvo laikoma ypatingai svarbia įstaiga.

(B. D.)

Duosnios Rankos Dar Nepavargo!

(BALFO VEKLOS METAI)

Bendrį Amerikos Lietuvių šalpa (Balfas) kasmet vis labiau pereina į globalinę apimtį.

1962 darbo metų knygas už darant yra šis tas įdomaus platesnei Balfos narių ir rėmėjų šeimai pranešti. Balfos šeima nėra didelė — ne milijoninė, o tik keletas tūkstančių rėmėjų ir per 1.600 Balfos tikrųjų narių susibūrusių 62 sekiyriuose. Jie visi per metus suaukoja Balfos darbams arti 80 000 dolerių pinigais ir dvi gybai tiek vartotais rūbais; iš jų beveik trečdalis yra ski-

riamas Vasario 16 gimnazijai.

Nors Balfos rėmėjų šeima nedidelė ji duosni ir palygin ti veikli. 1962 metais Balfos šalpa buvo vykdoma įvairiais būdais: pinigais, siuntiniais, gėrybėmis, teisiniais patarimais. Vien pinigais buvo šelpiami JAV, Afrikos, Azijos ir dalinai Europos lietuviai Siuntiniai buvo siunčiami lietuviams į Lenkiją ir esantiems sovietų okupacijoje. 1962 m. dar pavyko gauti 383 443 sv. maisto iš JAV ir 99 366 sv. rūbų iš lietuvių. Jie nug bent treptiniams į Vokietiją.

Be šalpos gėrybėmis Balfas atliko gana daug kitų šalpai artimų darbų: padėjo daugeliui atvykti į JAV į JAV atvyko lietuvių iš Brazilijos, Australijos, Italijos, Vokietijos ir įvairių kitų kraštų. Tų imigrantų dokumentacija, affidavitai, darbo ir butų suradimas buvo taip pat didelė Balfos Centro darbų dalis 1962 metais.

Praeitais metais Balfas padėjo daugeliui tvarkyti dokumentus gimines iš Lietuvos atsikviesti, parūpino formas, davė nurodymus, persiuntė dokumentus į Maskvą diplomatinio keliu ir per Centro įstaigoje talkinta ir nukentėjusiems nuo nacių. Kai kurie, Balfui tarpininkaujant, jau gavo iš Jungtinių Tautų, tiesa, mažiukes, bet vis šio kias pašalpas.

ŠEŠI SIUNTINIAI KASDIEN.

Per metus Balfas išsiuntė virš 1 500 individualių siuntinių, kurie beveik visi lipo ir lino per geležinę sieną. Daugumaėjo Lenkijon: 889 siuntiniai su vartotais rūbais, 219 — su vaistais. Lietuvon išsiųsta 393 naujų medžiagų siuntiniai. Visų Balfos siuntinių vertė siekė 75.000 dolerių. Metų

Pailbę lietūs, kaip širdis manoji,
Sunkiū šlamėjimu prislėgė upę
Toks liūdnas, susimastęs ir be ūpo
Ateina vakaras, po langu stoja.

Ten šalto žaidro pelenai išblėse
Traškių nepas atsiminimuos snūdį..
Kur vyždis brenda per įkirią liūtį,
Ko graudžios akys ieško — ar atspėsi?

Į juodą naktį viskas nukeliauja:
Žiedai ir put s. popierio laiveliai —
Skandina viską nešvarioji srauja.

Kodėl kančios, kur krūtinėje gelia,
Jinai ronešt, nuskandint nevalioja,
Kodėl tiktai jos... — Žinai gal, mieloji?

pabaigoje galima Balfos rėmėjus užtikrinti, kad visi prašymai, jei tik rimtai pagrįsti, buvo pateikti Ačiū Dievui, užteko ir lėšų, ir medžiagų, ir rankų jiems supakuoti. Žinia, daugelis ypač iš Lenkijos, rasė įvairiais adresais, įvairiais vardais, todėl Balfos valdyba apsisprendė siųsti tik po vieną siuntinį metams tam pačiam adresantui, nebent buvo svarbūs motyvai, pvz labai gausi šeima, ypač nga šelpiamųjų nelaimė: gaisras, kalėjimas, duondavio mirtis.

1963 m. Balfos siuntiniai dar pagausės, nes teks paštu siųsti individualias siuntas ir Vokietijos lietuviams, nat, vokiečiai atsisakė Balfos gėrybes veltui laivais pervežti, Vokietijoje veltui išskirstyti, kaip buvo iki šiol.

NAUJA ŠALPOS TVARKA V. VOKIETIJOJ.

Pasikeitus šalpos sąlygoms V. Vokietijoje, Centro Valdyba nutarė Balfos įstaigą Münche-

ne susiaurinti iki minimumo. Ten lieka tik vienas kambarys įstaigai ir vienas tarnautojas — Balfos reprezentantas. Kadangi visa šalpa vyks daugiau pinigais, bus galima be tarpiai iš Centro nusiųsti. Žinia, prašantiems bus siunčiami ir rūbai. Šie paskutiniai pareikalas daugiau pinigų, kurie bandoma ne tik rinkti, bet ir taupyti mažinant, kur galima, administracines išlaidas. Jei iki šiol V. Vokietijoje šalia maisto ir rūbų buvo išleidiama apie 12 000 dolerių, tai 1963 m. teks išleisti grynais pinigais dvigubai daugiau, nes dar yra tūkstančiai mūsų brolių treptinių ir jie laukia Balfos paramos. Ta parama bus teikiama, tačiau šalpos norintieji turės patys į Balfos Centrą kreiptis ir prie prašymo pridėti atitinkamus pažymėjimus, kad šalpos reikalingi.

KEIČIASI BALFO TAR NAUTOJAI.

P. Vl. Kulpavičius paskuti-

niu laiku susižeidė bekradamas Balfos siuntas ir turi ope ruotis. Jis ištarnavo Balfe 12 metų ir sulaukė pensijos amžiaus. 1963 meta's p. Kulpavičius dirbs Balfe tik kelias dienas per mėnesį.

Mūnchene iš dviejų tarnautojų liks tik vienas. Sutaupyta išlaidas bus galima skirti tiesioginiai šalpai.

BALFO SANDĖLIAI PILNI.

Šiuo metu Balfe nebėr vietos vartotiems rūbams priimti. Turimos gausios dovanos atrenkamos ir pakuojamos, at laikai gana sunku parduoti. Turime užtikrinimą, kad JAV vyriausybė duos Balfui 18 547 vienetų naujų kariškų keinių ir marškinių, kurių vertė viršija 130.000 dolerių. Tai bus didelė ir reali parama Balfos šelpiamiesiems. Labai gaila, kad Lietuvon negalima pasiųsti vartotų drabužių, o reikia pirkti naujas medžiagas, kurių daug kainuoja ir jų pasiuntimas labai brangus.

KITI GYVENTOJAI BALFO NAME.

Ilgamečiai Balfos nuomininkai pp. Lušiai ir pp. Kulpavičiai sausio 1 d. išsikraustė į kitas miesto dalis, tačiau į jų vietas pavyko gauti naujus gyventojus. Senės Balfos namas nuolat reikalingas įvairių pataisymų, kurie daug kainuoja, tačiau nauji nuomininkai galės atsikraustyti vasario 1 d. Viena šeima į Balfos patalpas atvyksta tiesiai iš Anglijos.

BALFO CENTRAS GLOBOS PARODOS KONCERTA.

Pasaulinės parodos metu (1964-1965) vyks ir pasaulinio masto meninis pasirodymas: koncertai, chorai, vaidinimai. Visa ši parodos programa bus ne parodos rajono, bet pačiam New Yorke, Lincoln Center. Į ten patekti reikia augš-

(pabaiga 4 pusl.)

R. Valsonokas

Prūsų Lietuva

(taša)

Per visą XIV amžių kryžiuočiai vargino Lietuvą nesiliaujamais karais. Žalgirio mūšis padarė tam galą, o Melno taikos sutartis (1422. VIII 26) likvidavo ordino ofenzyvinę poziciją rytuose. Jo ekspansijos banga, plakdamasi beveik dvejis šimtmečius į Žemaitijos uolą, atšoko atgal. Vytautas Didysis, praplėtes Lietuvos sienas iki Juodjūrio ir atsistojęs tvirta koja Baltijury, išskleidė ambicingas ordino svajones viešpatauti Rytuose ir įkurti Dauguvos bei Nemuno proterapy naują vokiečių galybę. Bet kaip tik po šito pralaimėjimo militariškai ir politiškai susiraukęs ordinas ėmėsi didelio kolonizacijos ir vokietinimo darbo. Ir nors antroji Toruniaus taika galutinai likvidavo ordino politinę nepriklaus-

somybę, tačiau kolonizacija plito.

Nemuno žemupio kolonizacija vyko ordinui nepalankiomis sąlygomis. Pirmiausia, jis galėjo imtis čia platesnės kolonizacijos tikrai taikos santykiams nusistojus. Antra vertus, jam trūko kolonizacinės medžiagos iš Vokietijos.

Žemaičių sodybų siena kryžiuočių karų laikais vakaruoseėjo šalia milžiniško tankumyno, kuris per dvejis šimtmečius abiems pusėms buvo militarinė ir politinė siena. Jiėjo šiapus Nemuno maždaug nuo Medingenų, pro Tverus, Laukuvą, Nemakščius, Viduklę iki Dubysos. Tarp šitos sodybų sienos iki pat Nemuno žiočių būta nesibaigiamo tankumyno. Anapus Nemuno tankumynasėjo per Sedūviją iki Narvės bei Bebras ūpių pietuose ir iki Mozūrų ežerų,

Ungurupės bei Nemunyno vakaruose.

Pusanro šimtmečio karams pasibaigus, tankumynas neteko savo militarinės-politinės reikšmės. Sudūvijai perėjus, pagal Melno taikos sutartį, į Lietuvos ribas, pastebimas iš pradžių lėtas, o paskum vis intensingesnis gyventojų judėjimas iš Žemaitijos į pietus, t. y. į tankumyną. Tuo būdu buvo pradėta Sedūvijos kolonizacija, kuri anapus Nemuno sudarė grynai lietuviškąjį kraštą.

Antroji Toruniaus taika ir vidaus politiniai bei finansiniai sunkumai privertė ordiną atkreipti dėmesį į jo rytų kraščius. Teko skubiai kolonizuoti ir racionalizuoti likusios jam tankumyno dalys. Ordinas energingai griebėsi darbo ir išplėtė (XV amž.) tankumyno juostoje milžinišką kolonizacijos akciją. Beje, ir čia ordinas turėjo tenkintis esamąja žmonių medžiaga, nes masinės kolonistų sro-

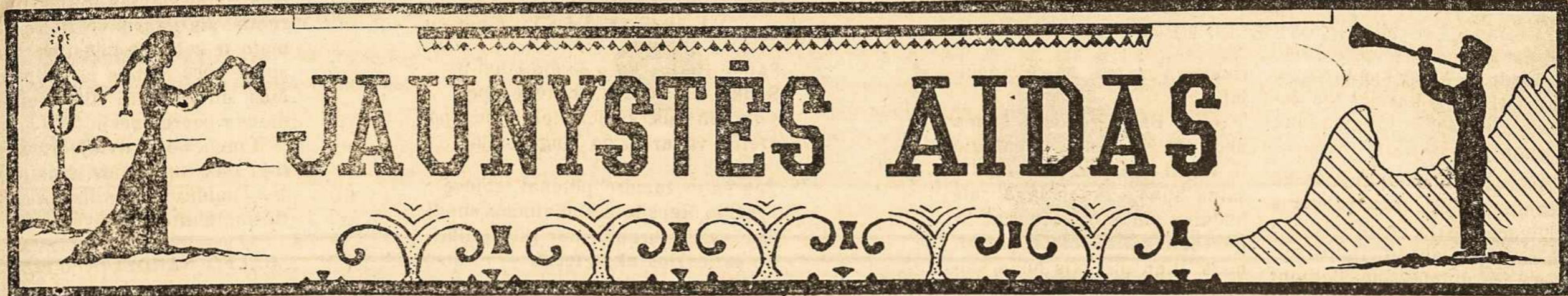
vės iš Vokietijos nebebūta. Mat, Toruniaus taikai įvairius kyla tarp vokiečių metropolijos ir ordino kolonijos, vokiečiai lygiai, kaip ir nūdien, vengė kurtis šiapus koridoriaus. Tuo būdu Žemaitijai ilgą laiką teko tarnauti žmonių rezervuaru didelei Rytprūsų kolonizacijai.

Taigi, kolonizuojant buvusius nadržuvių ir skalvių kraštus, ordino daugiausia naudotasi vietos gyventojais, o ne atėjūnais iš Vokietijos. Tatai bent ma'yti iš įkurtų XV amžiuje gyvenamųjų vietų pavadinimų (vokiškai rašant): Legitmūjų, Moritten, Brandlauken, Perkeinsten, Meidlaunken, Geidlaunken, Schirlauken, Possritten, Perkuiken, Schargillen ir t. t. Šie pavadinimai geriausiai liudija, kad Nemuno žemupis XV amžiuje toli gražu dar neturėjo vokieško pobūdžio.

Tai pat galima pasakyti ir apie Klaipėdos kraštą, kuriam kolonizuoti vokiečių adminis-

tracija panaudojo kuršius ir jų žemėse gausiai gyvenusius žemaičius. Tatai ir čia geriausiai galima spręsti iš atsiradusių XV ir XVI amž. gyvenamųjų vietų pavadinimų, pav. (vokiškai rašant): Aspurwen, Furmallen, Leituken, Lampsaten, Kurschlaunken, Dautzkur, Lietischken, Muischeninken, Suwehnen, Steponkuhren ir t. t.

Išsidėmėtina, kad Klaipėdos krašte, kur XV amžiaus pusėje, šalia Klaipėdos miesto, būta vos dar trijų sodybų, būtent, Nidos, Nemarzatės ir Vītės, kaimo gyventojų skaičius sąryšy su žemaičių kolonizacija per vieną tiktai šimtmetį tiek padidėjo, jog apie 1540 m. krašte (be Klaipėdos miesto) jau būta, kaip rodo Klaipėdos komtūrijos vad. «Großes Aemterbuch» daviniai, daugiau kaip 8.000 žmonių. Taigi, vokiečių anais laikais krašte būta dar visai maža Remiantis to paties šaltinio davniais, galima konstatuoti, kad net pačiam Klaipėdos mieste vokiečių skaičius XV amžiuje buvo palyginti itin nedidelis. (B. D.)

(pabaiga iš 3 pusl.)

M. Krupavičius

Vincas Jonikas

tų kvalifikaciją, rimtos programos. Balfo Centro Valdyba, Liet. Kat. Komitetui Paro dai prašant, sutiko gioboti lie tuviškų chorų pasirodymą Lincoln Center 1964 m. rug. sėjo 6 d.

PASKUTINIS 1962 M.

BALFO «DERLIUS».

Lapkričio-Gruodžio mėnesiais į Balfo Centrą atsiuntė bendrai šalpai aukų: Chicagos 57 sk. — 250.00, Stamfordas — 454.00, Chicagos 95 skyr. — 300.00, Chicagos Balfo Aps kritis — 450.00, Sudbury, Ont. Canada — 40.00, Clevelandas — 1.000.00, Los Angeles — 1.300.00, Dayton, Ohio — 385.00, Elizabeth, N.J. — 503.00, Akron, Ohio — 320.00, Bayone, N.J. (Klebonas dr. J Starkus) — 75.00, E. St. Louis — 120.00, Brockton, Mass. — 500.00. Detroito balfininkai — 2.3 25.00.

Kai kuriuose skyriuose Balfo vajai dar tebeina, pvz. New Yorko šimtasis Balfo skyrius dar neuždarė Balfo vajuos knygy, nors jau surinko 5,361.00.

PADĖKOS GERADARIAMS.

Balfo Centras nuolat gauna gražius padėkos laiškus už suteiktą šalpa. Tų laiškų ir įvairių atviručių, net kalėdinių plotkelių, iš Lietuvos ir Lenkijos gauta labai daug švenčių proga.

Šią informaciją noriu užbaigti perduodamas visiems Balfo nariams ir Rėmėjams, visiems Amerikos ir Kanados lietuviams geradariams kuo širdingiausia šelpiamųjų AČIU ir ašarotą prašymą: «Neužmirškite mūsų, nes vargo dalia prispaudė mus.»

Kun. L. Jankus
Balfo Reikalų Vedėjas

...Ten Mūsų Tėvynė...

(taša)

Tai liečia lygiai tai, kas praeityje buvo laikoma gėriu ir tai, kas buvo laikoma blogiu. Žmogus nėra atitraukta, abstraktinė samprata, yra savo praeities turėtojas, savininkas, jis gali ją prievartauti ir klastoti, bet negali jos visai atmesti, ja nusipurtyti. Žmogus negali gyventi už istorijos ribų, nes negali gyventi už laiko ribų.

Mindaugas suvienijo Lietuvą prieš 1236 m. Tiksliai data nežinoma. Tad suvienytoji Lietuva jau turi virš 726 metų senumo. Lietuva buvo politiniai organizuoti dar prieš suvienijimą. Istoriniais šaltiniais galima prisirti ligi Lietuvos politinio organizuotumo dešimtame amžiuje. Tad organizuotos Lietuvos istorija turi jau apytikriai 10 amžių senumo. Tokiu ar kitokiu būdu organizuota Lietuva negalėjo būti išspirta iš kelmo. Skandinavai lietuvius mini dvidešimto amžiaus pradžioje Romėnai aisčius mini pirmojo amžiaus gale. Aisčių tarpe buvo ir lietuviai. Tad nuo tų laikų prasidėjo ir lietuvių ir Lietuvos istorija. Tiesa, pirmieji Lietuvos istorijos lapai paskendę amžių miglotoj glūdimyje. Ji sunkiai išskaitoma iš archeologų surastų mūsų žemėje negausių iškasenų. Tad jau tada buvome tam tikrų, mums dar nevisai aiškių formų visuomenės vienetas. Nuo tada jau formavosi ir reikėsi Lietuvos charakteris, papročiai, suėėjimai, gyvenimo formos. Tų amžių bėgyje išmynė mūsų tautiniame kely gilius takus. Ir šiandien, bent tam tikrame laipsnyje, į juos turime atsi-

žvelgti. Praeities klastojimas didelė žala. Suklastota praeitis stumia veiklą į kištukelius, nes praeitis surašyta ne tik knygoje, ji realiai gyvena ir žmoguje. Norėdami save suprasti, turime suprasti praeitį, iš kurios esame išaugę. Praeitis gyvena mumyse, tad klastodami praeities vaizdą, klastojame ir dabartį, apsunkeidami ir kludydami teisingą ir teisyklingą dabarį. Ies ve klą.

Praeities savininkai — ir išeiviai, ir tėvynėj pasilikę. Dėlto abipusis supratimas turi būti grindžiamas praeitimi, bendra istorija.

Bet istorija nėra užvožta knyga. Ji yra priauganti struktūra. Praeitis gyva. Nors ji pasitraukusi už dabarties ribos, bet tiesia savo pirštus į dabartį ir nepalaujamai jos akimirks traukia į savo viešpatiją. Praktikoje dabartimi mes skaitome ne tik dienas, savaites, mėnesius, bet net ir metų — metus. Faktinai gi dabarties yra tik akimirkos. Išstartas žodžio skiemuo atsiduria praeityje, o ta tini skiemens stovi ateityje. Dėlto kaikurios senos kalbos savo gramatikos neturi esamojo laiko. Tad kaip negalima pradėti tautos gyvenimo nuo «u linio» punkto, taip negalima jo sulaikyti ant betkurio punkto ir nebepripažinti tolimesnės istorijos žygiuotės. Dabar gyvenamais laikais pasikeitimai vyksta nepalyginamai greičiau, negu vyko netolimoj praeityj. Mes, išeiviai, atsikyrėm su savo broliais pasauliais — tėvynėje. 1940–44 metais Abu šie tautos padaliniai nuo to laiko einame skirtingus vieni nuo kitų ne-

Balti Drugiai

Pabudino švelni giesmė pagojų,
Aidais virpėdama džiugiais.
Aš pakeliu akis, — žiedų varpais linguoja
Balti drugiai.

Rytojaus liūdesį regėjau dar iš tolo
Ir burtais lepiliaus pigiais:
Aš ištiesiu rankas, — į jas aistringai puola
Balti drugiai.

Širdis per svaigulį rudens nebeišgirsta,
Aidais dūsaujančio baugiais.
Aš paliečiu ranka, — žieduos sušalę miršta
Balti drugiai.

priklausomu keliu ir gyvename labai skirtingose sąlygose. Dėl to šių skirtingų istorijų žmonėms kartais nelengva susiprasti, nors mūsų istorijos išskyrė dar tik, bendrai imant, apie 20 metų. Tas trumpas laikotarpis suskubo stambių atmaių įsprauti į mūsų galvosenas ir elgsenas. Seną praeitį turime bendrą, ir ji mus riša. Bet naujasias praeitis turime labai skirtingas. Jos pas atė tarp mūsų tvorą, kurios ir vieni ir kiti, ir mes, išeiviai, ir iš Nemuno pakrančių labai nenorime.

Ši naujausioji praeitis yra susitarimo ir susivienijimo sprendėjas. Sprendžiant šį klausimą, išky klausimas kurią minėtų dviejų praeičių pri pažinti mūsų tėvynės praeitimi — tą iš panemunių, ar iš plataus laisvojo pasaulio. Istorijos skelt negalima, nors mus žiaurus likimas ir suskaldė. Pasidarėme jū ir mes, nors ir vieni ir kiti to nenorėjom ir dabar nenorime. Tad jū ar mūsų praeitį pasirinkti mūsų bendrąja ir vadovaujama praeitimi. Į tą klausimą

vieną kartą turime turėti aiškų ir teisingą atsakymą: mes čia, svetimos žemės ir jū iš panemunių, kur senoji Lietuva, kur teka jos pagrindinė tekė, kur susitinka erdvė su laiku, kur susiduria jū su mūsų gyvenimas, siekiami ir idealai, kurie tik kartu garantuoja būvio realumą.

Mes iš čia labai gerai žinom, vertinam ir didžiuojamės tų iš ten, kur broliai artojai lietuviškai šneka, didžia vyškais, herojiškais žygiais, pasigėrėtinu aukingumu, drąsa ir atsidėjimu kovoj su raudonoju priešu už Lietuvos laisvę. Mes žinom, kad ten už Lietuvą paklojo daug tūkstančių tauriausių lietuvių savo galvas. Mes žinom, kad vergais paversta visa gyvoji Lietuva ir šiandien «dizij vergų, sunkių nastų cisia ji dzie non». Žinom, kad Lietuvoj plaukė ir tebeplaukia plati lietuviškos martirologijos upė kaip yra plaukusi mūsų istorijos pagrindinė tekė. Bet žinom ir kitą lapą.

«Ateitis»
(B. D.)

Pulgis Andriušis

Kelionė Tauragnuos

(taša)

Šilta lygumėlė, per amžinai išvėpusį tiltelį įsukam aplink paširusį klotimą į Sirvydžius. Ir koks klotimas! Aukštes į pravažiuojančius savo seną paskuigalį, apžėlęs varnalėšomis ir builiais, pajudęs, švyti kaip giltinės šonkauliai.

Ne linksmesnė ir Gapono Ravakasio pirkia, aplink kurią nors ir kelis kartus apėjęs, nerasi nė jurgino, nė vie no nasturto. Nič nieko, plika kaip ant krumplio. Et, ko čia

norėti iš sodybos, kur laikomos žąsys ir palaidos kiaulės! Kur eina kur neina, bet palikt vis palieka pakojoj.

Vienas langas užkimštas pelų maišu, ir tas pats per metų eilę jau visai su riušęs, žiurkių nušiurentas, sunkiai bepajėgia atlikti jam uždėtas pareigas.

Sušėręs arkliai, nususuki į dešinę, kur dauburyje te kso žaliai pripelėjęs tvenkinys, dvarysčių laikais puošęs pono rūmus, kurių nė akmens jau nebeliko: toj vietoj tik tirštas kiečių ir usnių debe-

synas. Tur būt, prie to tvenkinio kažkuomet vaikštinėjo baltos dvaro panelės ir karluose giedojo lakštingala.

Pakilus į staigų kalnelį, išvažiuoji iš Sirvydžių ir pasileidi risčia akmenų prisėtu lauku, kimsynėmis, vilkaplaukėmis, o po to vėl pamažėle kopi aukštyn sausomis kojomis. Kairėje vis toliau matyti: juodažalsnių raistai su varnalizdžiais, gelsvi smėliakalniai, o už jų šilai ir amen.

Po to krenti pakalnėn ir ratams įsivėlus smėlyje, pirmą kartą turi išlipti iš vežėčių, nes čia bus nors ir ne aukštas, bet labai gailus kalnelis. Pakelėmis žydi balti, kvapūs barkūnai. Tai yra pir-

mas pasirūkymas važiuojant Tauragnuos, nes bėgančiuose ratuose niekaip negali susisukti papirosos: tai taboka išsibarstė, tai popierius pro šalį nusiplėšia, tai ugnį vėjas nupučia, o jeigu ir užsikabina, tai, žiūrėk, kreiva! Įsidėgė papirosas. O be šito, dar ir ką kita žmogus atlieki, išlipęs iš ratų prieš kalnelį.

Po to jau pakanka vieno botago, kad įvažiuotum į Bajorų lauką, kurio sieną saugo viduramžių alksnių eilutė, o paskui staiga lyg nuo pčiaus atsiveria Žydabala. Prikupėju si lendrių, valerijonų ir arkladančių stambelių. Kaip jau pats vardas sako, kartą pavasario tvanų metu ėjęs au-

ragų žydėlis ir čia nugar mėjęs su visų savo kromeliu. Kitame Žydabalos krante sto vi tamsia siena išsirikiavę juodalksniai, visi toki rūsūs, matyt, nepatenkinti kad jiems tenka būti tokių nemaonių istorijų liudininkais ir, iš viso, kad jie turi augti tokioje įtartinio garso victoje.

Dešinėje k-lio pusėje vėpso nedidelė žvyrdubė, kurioje guli pusiau perskeltas akmuo. Vieni kalba, jo tai griausmo darbas, o kiti — kad žmonės skelę girnapuses Minčios malūnui. Senesnieji bajorškiai tvirtina, kad darbiniškai buvę girti ir kreivai auskėję.

(B. D.)

FABRICA DE MALHAS

Petras Šukys

gamina meniškus ir stiprius megstinukus; rubelius naujagimiams ir kit.
Rua Jundiapéba, 45, Fone: 63-4258 Vila Zelina (arti R Ibitirama ir Av. Zelina).

Lietuvi
Klausk ir remk

LIETUVISKA PROGRAMA

kuri yra transliuojama kiekvieną sekmadienį.
14 val. per RADIO NOVE DE JULHO, trumpomis 31 metro bangomis.

Patarimus, aukas siūsti šiuo adresu. Mons. P. Ražinskis, caixa Postal 4118. São Paulo.

MALONI ŽINIĄ LIETUVIAMS

LIETUVÉ ADVOKATÉ IRENE GRITÉNAS DUODA NEMO KAMAI JURIDINES INFORMACIJAS SAVO TAUTIEČIAMS

IRENE GRITÉNAS
Advogada

ESCRITÓRIO RESIDENCIA
Praça da Sé, 323 - 10 - c/101/102 Rua Coelho Neto, 281
Fone 33-9951 Fone: 63-3697, V. Prudente

Escritório Contábil Vila Zelina S/C Ltda.

(REGISTRADO NO C.R.C.)

RAPIDEZ — HONESTIDADE — PREÇOS MODICOS

Horário: das 8 às 19 horas

Aberturas de firmas - Encerramentos de firmas - Transferências de firmas - Contratos na Junta Comercial - Distratos na Junta Comercial - Registros de firmas na Junta Comercial - Escritas com contabilidade em geral - Escritas fiscais em geral - Contratos de locações - Cartas de fiança - Seguros de fogo - Seguros de acidentes - Requerimentos em geral - Defesas e recursos

PRAÇA SÃO JOSÉ DOS CAMPOS, 8 - SALAS 1 E 2 -
FONE: 63-6005 - VILA ZELINA - SÃO PAULO

Gera kokybė, pigiau kaip kitur, greitas įteikimas, mandagus patarnavimas tiksliai

ANTANO PAVILONIO

INDUSTRIA DE ARTEFATOS PLASTICOS
"PAVILONIS"

Rua Prof. Gustavo P. de Andrade, 884 - 902, caixa postal 4118 - Vila Zelina, Tel. 63-4130 São Paulo.

Čia yra didžiausias pasirinkimas, dideliais ir mažesniais kiekiais, įvairiausių rūšių ir spalvų guzikų ir lietsargiams dalių.

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuvimas, LAURO SANDRON vyriškų rūbų

SIUVYKLOJE LAURO

Rua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63-5294
São Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui
Ateikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybe ir kaina

Casa Sprindys & Cia.

PÇA. S. JOSÉ dos CAMPOS, 1 - V. ZELINA - TEL. 63-5915
Geležies isdirbiniai ir dažai viskas elektros irengimui namu reikmens ir zaislai, ivairiausios dovanos visoms progoms.

**ESCRITORIO CONTABIL
NASCIMENTO**

Irmãos Nascimento

REG. C.R.C. SP. Nro 1.484

Atlieka firmų atitvartimus, perleidimus, komercines ir industrialines apyskaitas, sutvarko dokumentus, sudaro sutartis surašo prašymus ir kitos rūšies darbus atlieka.

Juridinis Departamentas — Nejudomo turto pardavimas
Av. Zelina, 831 — Vila Zelina — Tel. 63-7140 - S. Paulo

ALEKSAS KALINAUSKAS

Advokatas

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskitis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.

Residencia:
R. Joaquim Piza, 204

Raštinė:
R. 15 de Novembro, 244
[4.0 - Sala 7 - Tel. 37-0324
no 14,00 iki 18,00 val.

PRANAS & CIA. LTDA.

Madeiras em geral

SEDE: Rua México, 98 - 9.º - sala 904 — Fone: 52 022
Enderço Telegrafico: «CABIUNA»
Rio de Janeiro

Serraria «ITA» — Serra dos Aimorés — Municipio de Nanque - Estado de Minas Gerais

KIRPIMO IR SIUVIMO MOKYKLA**“SOFIJA”**

Mokina kirpimo siuvimo, madų mode lių braižybos ir pritaikomojo meno.

Paruošia siuvimo ir kirpimo mokytojas valdiškiems egzaminams (habilitação)

Mokykla turi visas valdiškas teises yra registruota «Departamento do Ensino Profissional»

Pamokos vyksta vakarais

- Užsirašyti pas mokyklos direktorę Sofiją Misiukaite -
Rua da Graça, 381 — casa 6 — Bom Retiro

VIENTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

IRMŪOS CARRIERI LTDA.

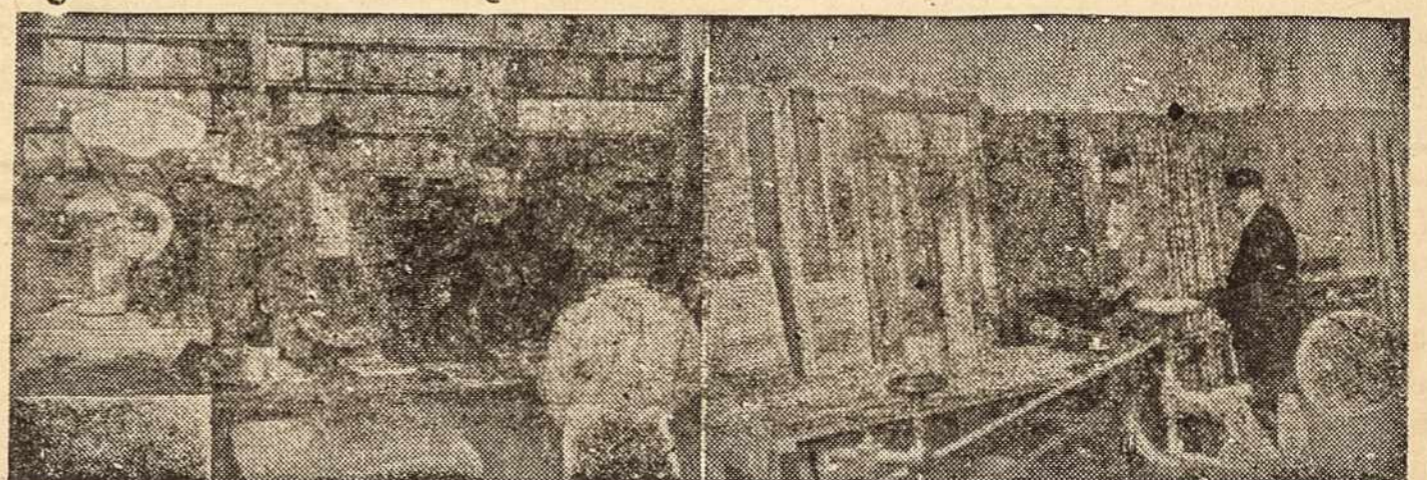
Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, įsitikinkite ir visados naudokite!

Rua Dino Bueno, 795 a 835
Telefones: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal 3967 — SÃO PAULO

Statybos medžiagos sandėis ir įvairių geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių krautuvė tiksliai pas

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

RUA COSTA BARROS, 34-C TEL. 63-3285 VILA ALPINA

LIETUVIŠKŲ PAMALDŲ KALENDORIUS

Pirmą mėnesio sekmadienį.
Parque das Nações 10 val.
Casa Verde, 17,15 val.

Antrą:

Jaçana klierikų kopl. 7,45 val.
Bom Retire, 10 val.
Utinga 18,00 val.,

Trečią:

Agua Rasa 8 val.,
Moinho Velho 11 val.,
Lapa 16 val.,

Ketvirtą:

Vila Guilhermine 17 val.
Paskutinį:
Vila Anastacio 8,30 val.,

**LIETUVIŠKŲ PROGRAMOS
TRANSLIACIJOS**

(Lietuvos laiku)

VATIKANO RADIJAS

Kasdien 20,15 iki 20,50 val.
Sekmadieniais 10,30 iki 11
val. 19, 25; 31 ir 196 metrų
bangomis.

RIO DE JANEIRO

Lietuvių radio valandėlė
«A voz da Lituania» yra transliuojama
SEKMADIENIAIS
7 val. 15 min.

SIUVÉJAS

POVILAS AMBROZEVIČIUS
Rua Inhagapi, 47 - V. Zelina
(prasideda iš Av. Zelina, 595)

